

▯ Sự bù đắp của lịch sử Tiệp Khắc thông qua mặt vết xé mang tính tiến bộ

Bà Ludmila, cựu Công nhân viên Nhà nước Tiệp Khắc bị xử phạt 6 năm tù giam

Đó là trường hợp tiêu biểu của bà Ludmila Brozova - Polednova, cựu Công nhân viên Nhà nước Tiệp Khắc thời công xã. Tuy đã rất cao tuổi, nhưng bà Ludmila vẫn bị kết án 6 năm tù giam, vì bà đã từng tham gia vào các vụ án ngụy tặc vào những năm 1950. Ngày 20-3-2009 là thời hạn mà Tòa án Praha (Cộng hòa Czech) buộc mặt báo cáo đã 87 tuổi - bà Ludmila Brozová-Polednová - phải vào tù chấp hành án. Đáng thú vị, tòa cũng tính đến khả năng phải đưa ngay ngay người phạm tội đang tuổi này vào mặt bệ nh viện dành cho tù nhân và đưa trên kết quả kiểm tra sức khỏe để đó để có quyết định về những tháng ngày sống tiếp của bà.

Vậy, bà Brozová-Polednová là ai, và đã làm gì để có quan hệ pháp và hành pháp của Cộng hòa Czech phải có thái độ quy phục đối với nó, ngay cả khi người phụ nữ này đã bị tước quyền đi xa trái? Thông tin viên Hoàng Nguyễn tiếp tục trình tại Budapest.

Ảnh hưởng tạo cho một số chính khách

Đặt ra câu hỏi đó, phải trả lời như thế nào năm đầu của thập niên 50 thế kỷ trước. Theo hình mẫu của các vụ án ngày đầu Moscow như năm 30, các nước Đông Âu – dưới sự lãnh đạo của các Đảng Cộng sản do Liên Xô đứng đầu – đều có những “sự phân biệt” riêng của mình. Những yếu tố nhân của Đảng Cộng sản các quốc gia Đông Âu – như Kostov (Bulgaria), Slánský (Tiệp Khắc), Rajk László (Hungary)... -, cùng các chính khách đi tiếp theo họ, đã trở thành nạn nhân trong những phiên tòa được dàn dựng công phu và ngoạn mục, mang tính “trình diễn”, để bắt tù đầy hoặc thậm chí hình thức như là bắt buộc phải bắt.

Chỉ riêng tại Tiệp Khắc thời gian này, đã có chừng 250 người trở thành nạn nhân trong các phiên tòa ngày đầu. Một trong những phiên tòa lớn nhất, được công luận chú ý nhất, đã diễn ra vào năm 1950 dưới sự thông qua của chính quyền CS và nhóm công ty viên nhà nước, trong đó, có một số công ty viên hiện vẫn còn sống.

Đó là bà Ludmila Brozová-Polednová, đã bị bắt án 6 năm tù giam có hiệu lực pháp lý từ tháng Chín năm ngoái.

Nhân vật trung tâm của phiên tòa ngày đầu

Trong vụ án ngày đầu như trên, bà Polednová là một trong 4 công ty viên nhà nước và được coi như một trung tâm của vụ án.

Theo các tài liệu mới được công bố, số dĩ nhiên công ty viên Polednová được chính quyền đưa vào thành phần của nhóm công ty viên nhà nước để trong phiên tòa, trước đồng đội của bà, bà ta sẽ nhận phần bắt buộc một số chính khách tên là Milada Horáková, báo cáo duy nhất bắt đầu

hình trong các v án ng y t o th i đó Ti p Kh c.

Horáková là m t nhân v t sáng giá trên chính tr ng Ti p Kh c và qu c t . Tr c khi Đ ng C ng s n Ti p Kh c lên n m quy n vào năm 1948, bà Horáková là m t chính khách uy tín c a Đ ng Xã h i Qu c gia Ti p Kh c, m t chính đ ng có quan đ m ch ng phát-xít tr t đ .

Tuy nhiên, sau 1948, nh ng ng i c ng s n l i coi các thành viên đ ng này là k thù. Trong phiên tòa xét x bà Horáková và m t s chính khách khác, có 4 án t hình đã đ c tuyên, bên c nh 3 án tù chung thân; 5 b cáo khác b tù giam 15-28 năm. M c dù b n án t hình đ i v i bà Horáková đã b r t nhi u nhân sĩ n i ti ng trên th gi i ph n đ i, trong đó có nhà bác h c Albert Einstein, b n án v n đ c thi hành vào ngày 27-6-1950.

Nh ng phán quy t c a phiên tòa k trên - đ a trên các b ng c ng y t o – đã đ c xóa b trong Mùa xuân Praha 1968, tuy nhiên, cá nhân bà Horáková ch đ c ph c h i sau khi Ti p Kh c thay đ i th ch chính tr năm 1989.

M i vi c t ng nh trôi vào quên lãng, khi vào năm 2007, t c là sau 57 năm, C ng hòa Czech đã phát hi n ra nh ng b ng c cho th y, c u công t viên nhà n c Polednová đã tham gia quá trình kh i th o b n cáo tr ng ng y t o khi n bà Horáková ph i ch u án t hình!

Theo nh ng t li u đ c b ch hóa b i C c Đi u tra và Thu th p nh ng T i ác c a Ch nghĩa C ng s n (C ng hòa Czech), bà Polednová không ch đã tích c c tham gia trong v án đ c dàn đ ng, mà nh ng hành đ ng c a bà còn đ ng c l i nh ng đ i u kho n c a B Lu t Hình s đ ng th i.

Qua nhi u phiên tranh t ng căng th ng, phiên tòa chung th m vào tháng 9-2008 đã k t lu n: vì nh ng t i tr ng góp ph n gây nên án t hình đ i v i n chính khách Horáková, bà Polednová có t i tham d hành vi gi t ng i và ph i ch u b n án 6 năm tù giam!

S bù đ p c a l ch s thông qua m t phán quy t mang tính ti n l

Tội Cộng hòa Czech, vấp án trên đßc công luận coi là mang tính bißu tßng và tißn lß, ßchß nó chßng tß rßng nhßng tßi lßi nghiêm trßng nhßt cßa quá khß không bao giß hßt thßi hißu! Nhß nhßn đßnh cßa mßt nhßt báo Czech, “mßc đích cao nhßt không phßi là đßnhßng thß phßm hißn nay đã rßt cao tußi phßi vào tù, mà là mßt sß đßn bù cßa lßch sß”.

Mßt trong rßt nhißu ý kißn hßng ßng phán quyßt cßa cß quan tß pháp Czech cho rßng, rßt cßn đß bß cáo phßi vào tù, chß cßn trong mßt ngày, đß hißu đßc sß biß thßm cßa tßn thßm kßch mà bà ta đã gây ra cho các thß phßm.

Trßc dißn và sßng phßng vßi quá khß, đßnhßng thß phßm phßi chßu trách nhißm vßi nhßng gì đã gây ra, không chß là vßn đß cßa Cộng hòa Czech. Tßi Hungary, Ba Lan, CHLB Đßc..., trong mßt sß vß án tßng tß, các bß cáo đã vißn cß “chß thßc hißn bßn phßn mà cßp trên giao phó”, “chuyßn xßy ra lâu quá rßi, đã hßt thßi hißu”... đß tránh tßi và trong nhißu trßng hßp, hß đã thành công trong bßi cßnh Đông Âu đã thißt lßp đßc nhßng nßn tß pháp tßng đßi dân chß, công bßng và không nhßm mßc đích “báo thù”.

Tuy nhiên, nhß trßng hßp đßi vßi bà Brozová - Polednová cũng cho thßy, trong nhßng trßng hßp này, phán quyßt cßa cß quan tß pháp vßn có thß khißn lßng tâm các thß phßm luôn phßi ám ßnh vß nhßng tßi lßi cßa hß. Nhßng tßi ác không bao giß hßt thßi hißu !